

„Niekiedy udaje się nam zobaczyć dzieło techniki czy plastyki, w którym czujemy „oddech przyszłości”. Czasem będzie to „szklany dom”, (...) czasem będzie to cudowny, mocny kolor i kształt drobnego wyrobu galanteryjnego, czasem ten kształt przyszłości mignie nam w błysku karoserii samochodowej”.

Jerzy Hryniewiecki, *Kształt przyszłości*, „Projekt” 1956, nr 1, s. 9

CHCENY BYĆ nowocześni

Polski design 1955–1968
z kolekcji Muzeum Narodowego
w Warszawie

4 LUTEGO – 17 KWIETNIA 2011

Muzeum Narodowe w Warszawie

Kuratorki wystawy: Anna Maga, Anna Frąckiewicz, Anna Demska

Projekt wystawy: Miśka Miller-Lovegrove przy współpracy Małgorzaty Benedek

Opracowanie graficzne wystawy: Rafał Benedek, Antonina Benedek / Mesmer Studio

Komunikacja międzynarodowa: Paulina Shearing / Muzeum Narodowe w Warszawie
i Anna Pietrzyk-Simone / Young Creative Poland

Wystawa *Chcemy być nowocześni. Polski design 1955–1968 z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie* pokaże jeden z najciekawszych okresów w polskim wzornictwie, architekturze wnętrz i sztuce użytkowej. Na wystawie znajdą się zarówno modele i prototypy, jak i ich realizacje przemysłowe. Wszystkie te przedmioty pochodzą ze zbiorów Ośrodka Wzornictwa Nowoczesnego MNW. Ekspozycję wzbogacają plakaty z kolekcji Muzeum Plakatu w Wilanowie.

Celem wystawy jest ukazanie polskiego designu lat 1955–1968 i jego specyficznego stylu, nazywanego często stylem form organicznych. Estetyka ta wywodziła się od Alvara Aalto, Eero Saarinen oraz Charlesa i Ray Eamesów. Po odejściu od doktryny realizmu socjalistycznego najbardziej pożądaną cechą dzieła sztuki i najważniejszym pojęciem stała się nowoczesność. We wzornictwie pojawiły się wówczas formy o miękkich, asymetrycznych konturach przypominające świat oglądany pod mikroskopem. Kolejnym ważnym odniesieniem dla designerów była sztuka abstrakcyjna, która znalazła swoje odzwierciedlenie w dekoracjach ceramiki, deseniach tkanin, architekturze wnętrz. W tym czasie rozpoczął się też proces kształtowania zawodu projektanta i definiowania wzornictwa jako odrębnej dziedziny plastyki.

Na wystawie zaprezentowanych zostanie ok. 180 przedmiotów, m.in. meble, tkaniny, ceramika, szkło i plakaty. Abstrakcyjne desenie geometryczne i niegeometryczne zobaczymy na tkaninach drukowanych, a także w unikatowej ceramice z tzw. szkoły sopockiej i wrocławskiej, której niejednolite szklawa naciekowe przywodzą na myśl grubo kładzione farby na obrazach.

Jedną z istotnych tendencji epoki była fascynacja nowymi tworzywami. Dzięki rozwijającej się technologii, która dawała projektantom nieosiągalne wcześniej możliwości kształtowania przedmiotu, można było tworzyć meble o wyrafinowanej formie z nowoczesnych mas plastycznych. W Polsce syntetyki były bardzo trudno dostępne, ale jednak kilku projektantom, m.in. Romanowi Modzelewskiemu czy Czesławowi Knothemu udało się, wbrew wszelkim przeciwnościom, stworzyć pod koniec lat 50. fotele i krzesła z tych materiałów (patrz zdjęcie).

Najczęściej stosowanym substytutem materiałów syntetycznych była sklejka, która prowokowała do tworzenia różnego rodzaju form łupinowych, charakterystycznych dla stylistyki organicznej, dawała ogromne pole do eksperymentowania z konstrukcją mebla, a także pozwalała na tworzenie sprzętów niewielkich, lekkich, dostosowanych do bardzo ograniczonych przestrzeni ówczesnych mieszkań. W 2. połowie lat 50. powstało wiele takich krzeseł; kilka z nich, autorstwa m.in. Teresy Kruszewskiej, Marii Chomentowskiej czy Jana Kurzątkowskiego, będzie można zobaczyć na wystawie. Ważną częścią ekspozycji będą meble eksperymentalne – rzeźbiarskie konstrukcje tworzone z wykorzystaniem wikliny, siatki metalowej, stelaży z prętów wypełnionych sznurkiem, linką nylonową.

Kolejnym zagadnieniem są nowatorskie jak na owe czasy, często niezwykle udane, projekty urządzeń technicznych, takich jak aparat fotograficzny czy telefoniczny.

Na wystawie zostaną także pokazane dwa fragmenty wnętrz. Pierwsze zaprojektowane zostało w 1. połowie lat 60. XX wieku przez Mariana Sigmunda; jest to umeblowany pokój mieszkalny, który uzupełniony zostanie o tkaniny i ceramikę. Wnętrze przetrwało do naszych czasów bez żadnym zmian, co stwarza wyjątkową możliwość odtworzenia autentycznego wystroju. Drugie urządzone jest modnymi sprzętami z końca lat 50., takimi jak np. meble i lampy z metalu i tworzyw sztucznych.

Ekspozycję wzbogacą liczne materiały dokumentacyjne – fotosy i fragmenty z ówczesnych filmów, plakaty i okładki czasopism, powiększenia fotografii archiwalnych, przedstawiających przedmioty, wystawy, wnętrza mieszkalne i użyteczności publicznej. Ważnym elementem wystawy będzie czasopismo „Projekt” pokazujące najpełniej zainteresowania, osiągnięcia i tendencje epoki.

Prezentowane na wystawie prace powstały w różnych ośrodkach, takich jak: Instytut Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie, Zakłady Artystyczno-Badawcze Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Spółdzielnia Artystów „Ład”, PWSSP we Wrocławiu, PWSSP w Sopocie, zakłady przemysłowe (fabryki ceramiki we Włocławku, Ćmielowie, Pruszkowie, fabryka mebli w Jasienicy).

Wystawie towarzyszyć będzie polsko-angielska ilustrowana publikacja.

Wystawa została zorganizowana we współpracy z Young Creative Poland, która jest inicjatywą Miłki Miller-Lovegrove i Anny Pietrzyk-Simone mającą na celu promocję polskiego designu.

Szczegółowy program imprez towarzyszących wystawie (spotkania i warsztaty z projektantami, projekcje filmowe, spotkania muzyczne) znajdują Państwo na stronie: **www.mnw.art.pl**

Zdjęcia do pobrania pod adresem:

<ftp://ftp.mnw.art.pl>

login: prasa

hasło: mnw138

folder: design

Roman Modzelewski, fotel, 1958

